

Kohtulahendite kogumik

Üldkohtu (esimene koda) 20. septembri 2023. aasta otsus – Mordashov vs. nõukogu

(kohtuasi T-248/22)¹

Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava või ohustava tegevusega– Rahaliste vahendite külmutamine – Hageja nime kandmine ja jätmine asjaomaste isikute, üksuste ja asutuste loeteludesse – Otsuse 2014/145/ÜVJP artikli 2 lõike 1 punktid a, d, f ja g – Õigus tõhusale kohtulikule kaitsele – Põhjendamiskohustus – Hindamisviga – Proportsionaalsus – Võrdne kohtlemine – Omandiõigus

1. *Institutsioonide aktid – Põhjendamine – Kohustus – Ulatus – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Juhtivate ettevõtjate, kes tegutsevad majandussektorites, mis on Venemaa Föderatsiooni valitsuse jaoks oluline tuluallikas, ja nendega seotud isikute rahaliste vahendite külmutamine – Kohustus tuua põhjendustes välja eriomased ja konkreetsed asjaolud, mis nimetatud meedet õigustavad – Otsus, mis on tehtud huvitatud isikule teadaolevas kontekstis, mis võimaldab tal mõista tema suhtes võetud meetme ulatust – Kokkuvõtliku põhjenduse lubatavus*

(ELTL artikli 296 teine lõik; nõukogu otsus 2014/145/PESC, muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337 ja (ÜVJP) 2022/1530; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336 ja 2022/1529)

(vt punktid 42–47 ja 50–54)

2. *Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Rahaliste vahendite külmutamine – Kaitseõigused – Hilisem otsus, millega jäeti hageja nimi nende isikute loetellu, keda need meetmed puudutavad – Uute põhjenduste puudumine – Nõukogu kohustus teha puudutatud isikule teatavaks uued asjaolud, mida võeti arvesse piiravate meetmete korrapärasel läbivaatamisel – Puudutatud isikule uute asjaolude teatavakstegemine, et tal oleks võimalik esitada märkusi*

(Nõukogu otsus 2014/145/ÜVJP muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337, (ÜVJP) 2022/1530 ja (ÜVJP) 2023/572; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)

(vt punktid 63)

¹ ELT C 244, 27.6.2022.

3. *Euroopa Liidu õigus – Põhimõtted – Kaitseõigused – Õigus olla ära kuulatud – Institutsioonide kohustus nõustuda asjasse puutuvate isikute seisukohaga – Puudumine – Kohustus vastata isikute kõigile argumentidele – Puudumine*
(Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikli 42 lõige 2)
(vt punktid 64–67)

4. *Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Juhtivate ettevõtjate, kes tegutsevad majandussektorites, mis on Venemaa Föderatsiooni valitsuse jaoks oluline tuluallikas, ja nendega seotud isikute rahaliste vahendite külmutamine – Kaitseõigused – Järgnev otsus, millega hageja nimi jäeti nende isikute loetellu, kelle suhtes meetmeid rakendatakse – Uute põhjenduste puudumine – Uute süüstavate asjaolude puudumine – Kohustus teavitada süüstavatest asjaoludest – Puudumine – Õiguse olla ära kuulatud rikkumine – Puudumine*
(Nõukogu otsus 2014/145/ÜVJP muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337, (ÜVJP) 2022/1530 ja (ÜVJP) 2023/572; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)
(vt punktid 68–70)

5. *Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Rahaliste vahendite külmutamine – Kaitseõigused – Hilisem otsus, millega jäeti hageja nimi nende isikute loetellu, keda need meetmed puudutavad – Kohustus teavitada süüstavatest asjaoludest – Uued põhjendused – Puudutatud isikule uute asjaolude teatavakstegemine, et tal oleks võimalik esitada märkusi – Õiguse olla ära kuulatud rikkumine – Puudumine*
(Nõukogu otsus 2014/145/ÜVJP muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337, (ÜVJP) 2022/1530 ja (ÜVJP) 2023/572; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)
(vt punktid 72–74)

6. *Euroopa Liit – Institutsioonide aktide seaduslikkuse kohtulik kontroll – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Kontrolli ulatus – Tõend meetme põhjendatuse kohta – Liidu pädeva organi kohustus vaidlustamise korral tõendada puudutatud isikute ja üksuste suhtes kasutatud põhjenduste paikapidavust – Loeteludesse kandmine täpsete, konkreetsete ja ühtelangevate tõendite kogumi alusel*
(ELTL artikli 275 teine lõik; Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikkel 47; nõukogu otsus 2014/145/ÜVJP, muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337, (ÜVJP) 2022/1530 ja (ÜVJP) 2023/572; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)
(vt punktid 81–84)

7. *Euroopa Liit – Institutsioonide aktide seaduslikkuse kohtulik kontroll – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Kontrolli ulatus – Tõend meetme põhjendatuse kohta – Liidu pädeva organi kohustus vaidlustamise korral tõendada puudutatud isikute ja üksuste*

suhtes kasutatud põhjenduste paikapidavust – Nimetatud pädeva organi kaalutusõiguse ulatus – Varasema loetellu kandmise põhistamiseks esitatud tõendite asjakohasus olukorras, kus põhjendusi ei ole muudetud ning ei hageja olukord ega olukord Ukrainas ei ole muutnud

(Nõukogu otsus 2014/145/ÜVJP muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337, (ÜVJP) 2022/1530 ja (ÜVJP) 2023/572; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)

(vt punktid 86, 87 ja 99–102)

8. *Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Piiravate meetmete vastuvõtmise kriteeriumid – Isikud, kes annavad materiaalselt või rahalist toetust Venemaa otsustusõiguslikele isikutele või saavad nende tegevusest kasu – Mõiste – Selle toetuse või saadud kasu ning Krimmi annekteerimise või Ukraina destabiliseerimise vahelise seose vajalikkus – Puudumine*

(Nõukogu otsus 2014/145/PESC, muudetud otsustega (ÜVJP) 2021/337 ja (ÜVJP) 2022/1530, artikli 2 lõike 1 punkt d; nõukogu määrused nr 269/2014, 2021/336, artikli 3 lõike 1 punkt d ning määrused 2022/336 ja 2022/1529)

(vt punktid 91)

9. *Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust või sõltumatust kahjustava või ohustava tegevuse või poliitika eest vastutavate, seda toetavate või ellu viivate isikute ning nendega seotud füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutuste rahaliste vahendite külmutamine – Nende isikute rahaliste vahendite külmutamine, kes annavad materiaalselt või rahalist toetust Venemaa otsustusõiguslikele isikutele või saavad nende tegevusest kasu – Mõisted – Hindamisviga – Puudumine*

(Nõukogu otsus 2014/145/PESC, muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337 ja (ÜVJP) 2022/1530; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336 ja 2022/1529)

(vt punktid 94, 107–111, 113, 114 ja 119–121)

10. *Euroopa Liit – Institutsioonide aktide seaduslikkuse kohtulik kontroll – Teatavate isikute ja üksuste suhtes kohaldatavad piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Nende isikute rahaliste vahendite külmutamine, kes annavad materiaalselt või rahalist toetust Venemaa otsustusõiguslikele isikutele või saavad nende tegevusest kasu – Kontrolli ulatus – Seaduslikkuse hindamine otsuse tegemise ajal kättesaadava teabe alusel*

(ELTL artikli 275 teine lõik; nõukogu otsus 2014/145/PESC, muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337 ja (ÜVJP) 2022/1530; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336 ja 2022/1529)

(vt punktid 97 ja 98)

11. Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Piiravate meetmete vastuvõtmise kriteeriumid – Äritegevusega tegelevad juhtivad füüsilised isikud, kes tegutsevad majandussektorites, mis on Venemaa Föderatsiooni valitsuse jaoks oluline tuluallikas, ning nendega seotud isikud – Mõiste – Vajadus tõendada tiheda seose või sõltuvussuhte olemasolu selle isiku, keda meetmed puudutavad, ja Vene valitsuse või viimase Ukraina territoriaalset terviklikkust, suveräänsust ja sõltumatust kahjustava tegevuse vahel – Puudumine

(Nõukogu otsus 2014/145/ÜVJP, muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337 ja (ÜVJP) 2022/1530, artikli 2 lõige 1; nõukogu määrus nr 269/2014, artikli 3 lõige 1, ning määrused 2022/336 ja 2022/1529)

(vt punktid 125–128)

12. Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Juhtivate ettevõtjate, kes tegutsevad majandussektorites, mis on Venemaa Föderatsiooni valitsuse jaoks oluline tuluallikas, ja nendega seotud isikute rahaliste vahendite külmutamine – Hindamisviga – Puudumine

(Nõukogu otsus 2014/145/PESC, muudetud otsustega (ÜVJP) 2021/572; nõukogu määrused nr 269/2014 ja 2022/571)

(vt punktid 131–134 ja 138–141)

13. Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Teatavate isikute ja üksuste rahaliste vahendite külmutamine seoses olukorraga Ukrainas – Omandiõiguse piiramine – Proportsionaalsuse põhimõtte rikkumine – Puudumine

(Euroopa Liidu põhiõiguste harta, artikkel 17 ja artikli 52 lõige 1; nõukogu otsus 2014/145/ÜVJP, muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337, (ÜVJP) 2022/1530 ja (ÜVJP) 2023/572; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)

(vt punktid 152–170)

14. Ühine välis- ja julgeolekupoliitika – Piiravad meetmed seoses olukorraga Ukrainas – Juhtivate ettevõtjate, kes tegutsevad majandussektorites, mis on Venemaa Föderatsiooni valitsuse jaoks oluline tuluallikas, ja nendega seotud isikute rahaliste vahendite külmutamine – Meetme kohaldamata jätmise teiste isikute suhtes, kes on võrdses olukorras – Võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine – Puudumine

(Nõukogu otsus 2014/145/ÜVJP muudetud otsustega (ÜVJP) 2022/337, (ÜVJP) 2022/1530 ja (ÜVJP) 2023/572; nõukogu määrused nr 269/2014, 2022/336, 2022/1529 ja 2023/571)

(vt punktid 96–169)

Resolutsioon

1. Jätta hagi rahuldamata.
2. Mõista kohtukulud välja Alexey Mordashovilt.